

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 38: Ad puerum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A hunc locum Horat. explicasse cum ita dixi, Nec Cleopatra sese contulit in abditas Aegypti latebras, in quibus vel latitaret, vel novum exercitum compararet, seseque adversus Caesarem novo belli apparatu instrueret. Alij tamen sic malunt, nec se in Aegyptu contulit, ubi latitaret: cum quibus pugnare nolo.

FORTIS ET ASPERAS TRACTSERP.] Plutarchus scribit in Antonio, de genere mortis Cleopatrae nihil unquam certi sciri potuisse: nullum veneni vestigium in eius corpore apparuisse: duas tantum cicatrices esse repertas, exileis & obscuras, quibus adductum Caesarem, fictam eius imaginem in triumphum deportasse, cui aspis affixa adhereret. Propertius lib. 3. Faeminas imperare amantibus. Brachia spectantis facris admorsa colubris, Et trahere occultum membra soporis iter.

CORPORE COMBIB.] conciperet, admitteret. & ita M. Tull. lib. 3. de finibus: sed insci tamen iam debet ijs artibus, quas si, dum tener est, combiberit: ad maiora veniet paratior. Idem in Hortensio. Vti qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam.

B DELIBERATA MORTE, &c.] Pet. Victorius vir optime de litteris ac litteratis meritis, lib. x var. lect. hunc locum sic esse distinguendum docet, Deliberata morte ferocior, Saxis Liburnis scilicet invidens, &c. & Saxis Liburnis naucis significari, non Liburnos populos. cui prorsus assentior, praesertim cum faciat cum eo Plutarchus in Anton. his verbis: εν τώτω Λιβυρνίδες αφθισαν διώκοντες και Καλοπερος. Praeterea Vegetius lib. 4. de re militari, scribit Aetiaco praelio Liburnorum auxilijs praecipue victum esse Antonium, atque iccirco experimento tanti certaminis patuisse, Liburnorum naucis ceteris aptiores esse. Erit igitur haec sententia, Cleopatra deliberata morte, id est, cum moriendi consilium cepisset, seu cum mori decrevisset, ferocior, id est, animosior, quam antea, ausa est venenum bibere, & serpentis tractare, quarum contactu & morfu venenum toto corpore conciperet, scilicet Augusto eam laudem, gloriamque invidens, ut capta per triumphum duceretur. Praeterea Lucianus, bonus auctor, Liburnos & Liburnorum naucis commemorat in eo dialogo, qui inscribitur ερωτες. επι ιταλιαν μοι πλειν διανομηνα, παχυν αυτην σκαφος ευπρεπισο, τώτων τών δικρότων, οίς μάστιγα χηιδαι Λιβυρνοι δοκουν, εθνος Ιονίω κάλπω παρωκισμένον. id est, in Italiam navigare cogitanti scapha mihi parata fuerat, ex ijs, quae duobus remis impelluntur. Quod si quis volet servata eadem, quam P. Victorio auctore, adhibeo, distinctione, nomine Liburnis populos, non eorum naucis intelligere, non admodum improbabo, ut sic explicetur hic locus: Cleopatra deliberata morte, ferocior effecta, quam prius fuerat, scilicet invidens Saxis Liburnis populis illis, quorum nauibus magna ex parte parta fuerat Augusto victoria, & cetera, ut supra. ego tamen explicationem priorem malo.

C INVIDENS DEDUCI] tale est hoc, qualia sunt illa, quae collegimus ad Oden 23. Iam, quod ad verbum invidendi attinet, ita Homerus loquitur

οδ. λ. ubi Vlysses ab Alcinoο oratus, ut reliqua de suis erroribus, laboribus, incommodis persequatur, sic respondet: Ειδ' ετ' ακνεμένας γε λιαίρας, εκ αυ ερχομε Τύτων σοι φθονέοιμι, και οικτροτέρ' αλλ' αχορεύσοι, id est, non inuidebo tibi his & alia miserabiliora narrare, &c. PRIVATA] non iam regina, ut sat. 3. lib. 1. Privatúsque magis vinam te rege beatus. alij inepte subintelligunt, regno.

SVPERBO] supra Ode 35. superbos Vertere funeribus triumphos.

NON HVM. MVL. non abiecta, non contempta, immo summo loco nata ac generosissima. M. Tull. in Laelio: humilem sanè & minimè generosum (ut ita dicam) relinquunt ortum amicitiae: vel non fracto, & paruo, sed excelso & magno animo.

AD PVERVM.

Ode 38.

Se tenui apparatu gaudere.

Persicos odi, puer, apparatus: Dissplicent nexa philyra corona: Mitte sectari, rosa quo locorum Sera moretur. Simplici myrto nihil allabores Sedulus curo. neque te ministrum Dedecet myrtus, neque me sub arcta Vite bibentem.

PERSICOS ODI, PVER,] id est, O puer, nolo in conuiuio adhiberi unguenta, odores, coronas operosas, & simileis delicias, quibus Medici & Persae uti solebant. Persatum sumtuosum, & luxuriosum apparatus paucis verbis declarat Herodotus Καλλιόπης, quo loco Pausanias victoria potitus contra Persas, & suppellectile Mardonij Persarum ducis visa, multo auro, atque argento, & peripetasmatis varie depictis, iubet pistores, & coquos Mardonij eodem modo, eodemque ornatu cenam sibi apparare, quo modo Mardonio solebant. Quod cum illi fecissent, hic Pausanias cum aspexisset lectos aureos & argenteos, & magnificum illum cenae apparatus, obstupefactus epularum appositarum, & ceterarum rerum expositarum copia, iussit ridens suos ministros sibi cenam Laconicam parare: quo facto cum magnum inter hos duos apparatus interuallum esset interiectum, tum ridens Graecorum duces euocari iussit, &c. Intelligendum est autem, luxuriam, & sumtuosum apparatus apud Persas increbuisse posteaquam rerum potiti sunt, Medorumque imperium subegerunt. Nam antea tenuissimum eorum victum fuisse tradit Xenophō Κύρου παιδ. princip. his verbis: φέρονται δέ οίκοθεν σίτα μέν αργους, οψον δέ καρδαμον, πειν δέ ηνπς διψη, κωδωννα, ως από τού ποταμού άρυσσαδαι.

A *phœdus* id est, nam domo afferunt, in cibum quidem, panes: in obsonium autem nasturtium, in potum autem, si quis sitiat, poculum fictile, ut aquam de quouis flumine hauriant. Quem Xenophontis locum spectans M. Tull. lib. 5. quæst. Tuscul. *Persarum victus* (inquit) *à Xenophonte exponitur: quos negat ad panem adhibere quicquam præter nasturtium.*

NEXÆ PHIL COR.] de coronis in conuiuio adhiberi solitis cum aliquid supra dixerimus, ad Odam 17. tum plura dicemus ad Oden II. lib. 4. Huc autem libet ascribere quæ tradita sunt ab Athenæo lib. vltimo *δεννοσφίς*. vbi loquitur de coronis & vnguentis: qui locus non reperitur in libris vulgatis. Docet igitur ille, multorum antiquorum poetarum, philosophorum, aliorumque scriptorum testimonijs collectis, initio reperta esse vincula forte fortuna oblata, quibus in conuiujs & poculis capita religarent, propter dolorum capitis ex vino liberalius potu grauitatem & intentionem, cum capitis & temporum vinctiōem ad illos dolores sedandos valere existimarent: posterius verò ornatum etiam ad hæc vincula accessisse, à conuiujs non alienum, coronis floribus cōcinnatis, & connexis. Capiti autem coronas imponi solitas ad arcendos (vt diximus) capitis dolores ex immoderato vini potu conflatos, quia in capite sensus omnes inesse videantur, & quia vtile sit, in potu caput esse tectum, & tempora reuincta: quamquam etiam pectus coronare solerent, vt cordis & vitæ sedem. Vincula autem capitis paratissima, & vfitatissima fuisse, hederacea, quia hedera & vbiuis locorum, vulgòque nascatur, & aspectum præbeat non iniucundum ob viriditatem innatam, & latitudine frondium, ac magnitudine corymborum facillime frontem opacare possit, & contentiōem in constringendo ac vin-

ciendo sine periculo ferre queat, & refrigerandi vim habeat sine odoris grauitate. Cùm igitur corona primùm ad prohibendum immoderati potus incommodum, & valetudinis causa essent excogitata, deinde etiam voluptatis ratio esset habita: ita connecti cœptæ sunt ex rosa, viola, lauro, amaraco, lilio, narcisso, myrto, & similibus floribus: de quorum florum singulorum natura & virtute multa ibidem Athenæus. philyra autem, tenuissima & subtilissima est tiliæ membrana, qua accuratius, & operosius corona neciebantur. Plinius libro 16. cap. 14. *Inter corticem & lignum tenuis tunicas multiplici membrana, è quibus vincula tiliæ vocantur: tenuissima earum philyra coronarum iemiscis celebres, antiquorumque honore.*

SERA] quæ in longinquis terrarum oris tardius nascitur.

SIMPLICI MYRTO, &c.] nihil te adhibere volo ad conuiuij apparatus præter myrtum, cuius odor & gratissimus est, & minimè sumtuosus. Myrthum myrrhinam appellant Græci: de qua multa Athen. libro illo vltimo. Frons est & Veneri gratissima, & ad discutiendum vini vaporem vtilissima. de ea diximus nonnulla sup. ad Odam 25.

NIHIL ALLABORES] nihil addas. sed al-laborare est *ἐμπαγκόπον*. Valet enim, laboriose aliquid alteri addere. vtitur eod. verbo Ode 8. lib. epod. *Ore allaborandum est tibi.*

SEDVLVS CVRO] Ordo est, sedulò curo, ne quid addas myrto. Ex myrto autem fiebant etiam coronæ, quibus in vino, & epulis utebantur, vt Od. 7. lib. 2. *Quis vdo Deproperare apio coronas, Curatue myrto?*

SVB ARCTA VITE] sub angusta pergula, ex vite ad vmbra comparata.

C A R M I-